

SIVILOMBUDET

NASJONALBIBLIOTEKET
Postboks 2674 Solli
0203 OSLO

Vår referanse
2023/4865

Deres referanse

Vår saksbehandler
Tora Fæste

Dato
03.11.2023

Undersøkelse av eget tiltak

Vi viser til Sivilombudets uttalelse 18. oktober 2023 (SOM-2023-532), se <https://www.sivilombudet.no/uttalelser/ansettelse-av-biblioteksjef/>.

Uttalelsen omhandler Vestvågøy kommunes ansettelse av en biblioteksjef uten bibliotekfaglig utdanning.

Etter folkebibliotekloven § 5 skal en biblioteksjef ha bibliotekfaglig utdanning. Nasjonalbiblioteket kan etter søknad gi dispensasjon fra kravet forutsatt at nærmere angitte vilkår er oppfylt, jf. § 4 i forskrift om kvalifikasjonskrav til ansatte lov om folkebibliotek (forskriften). Det er et vilkår at kommunen dokumenterer at det ikke meldte seg kvalifiserte søkere til stillingen.

Som det fremgår av uttalelsen, konkluderte Sivilombudet med at kommunen ikke kunne se bort fra søkeren som hadde bibliotekfaglig utdanning. Det var dermed kvalifiserte søkere til stillingen med bibliotekfaglig utdanning som fylte lovens og stillingsutlysningens krav.

Etter at vi som ledd i vår undersøkelse stilte kommunen spørsmål om det var gitt dispensasjon fra Nasjonalbiblioteket, sendte kommunen søknad om dispensasjon. Søknaden ble sendt mer enn et halvt år etter at ansettelsen var gjennomført og mer enn fire måneder etter at den ansatte hadde tiltrådt i stillingen. Nasjonalbiblioteket innvilget søknaden 9. august 2023.

Som ledd i behandlingen av vår sak 2023/532 mottok vi kopi av kommunens søknad 14. juli 2023 (uten vedlegg) og Nasjonalbibliotekets vedtak 9. august 2023. I kommunens søknad uttales at ingen av de fire søkerne var kvalifisert. To av søkerne, herunder en med bibliotekfaglig utdanning, omtales nærmere i søknaden. I Nasjonalbibliotekets vedtak er det uttalt at «[...] Vestvågøy kommune har ansvaret for vurderingen av søkere i en ansettelsesprosess». Det fremgår videre at søknaden er innvilget «på bakgrunn av redegjørelsen i ansettelsen».

Sivilombudet er oppnevnt av Stortinget for å hindre at forvaltningen gjør urett mot den enkelte. Vi kan blant annet kontrollere om forvaltningens avgjørelse er riktig og om saksbehandlingen har vært forsvarlig. Våre undersøkelser gjelder de rettslige spørsmålene som er tatt opp i klagen eller som sakens dokumenter reiser, se www.sivilombudet.no.

Det følger videre av sivilombudsloven § 15 at Sivilombudet kan undersøke konkrete eller generelle forhold i forvaltningen av eget tiltak.

På bakgrunn av vår uttalelse 18. oktober 2023 (SOM-2023-532) og vår uttalelse 5. mars 2021 (SOM-2020-2393) har vi funnet grunn til en nærmere undersøkelse av Nasjonalbibliotekets håndtering av Vestvågøy kommunes søknad om dispensasjon i denne saken. I SOM-2020-2393 uttalte Sivilombudet at Nasjonalbiblioteket må foreta en selvstendig vurdering av om vilkårene er oppfylt for å innvilge dispensasjon etter folkebibliotekloven § 5 jf. forskriften § 4.

Vi ber om Nasjonalbibliotekets svar på følgende spørsmål:

1. I vedtaket 9. august 2023 viser Nasjonalbiblioteket til at «[...] Vestvågøy kommune har ansvaret for vurderingen av søkere i en ansettelsesprosess». Ble plikten til en selvstendig vurdering etter forskriften § 4 ivaretatt her da dispensasjonen ble innvilget 9. august 2023?
2. I de tilfeller der det er søkere med bibliotekfaglig utdanning: hva skal etter Nasjonalbibliotekets syn til for at kravet § 4 i forskriften om «at det etter offentlig utlysning ikke har meldt seg noen kvalifisert søker» er oppfylt?
3. I vedtaket 9. august 2023 legger til Nasjonalbiblioteket innledningsvis til grunn at det var to søkere med bibliotekfaglig utdanning. I redegjørelsen i kommunens søknad er kun en av disse omtalt. Hvilke undersøkelser foretok Nasjonalbiblioteket om den andre søkeren med bibliotekfaglig utdanning som ikke var omtalt i kommunens søknad?
4. Hvor mange søknader om dispensasjon har Nasjonalbiblioteket mottatt etter ombudets uttalelse 5. mars 2021 (SOM-2020-2393)? Er det noen tilfeller der Nasjonalbiblioteket ikke har innvilget en søknad fordi vilkårene for å dispensere etter forskriften § 4 ikke er oppfylt?
5. Har Nasjonalbiblioteket noen øvrige kommentarer til de problemstillinger saken reiser?

Vi ber om svar innen **27. november 2023** og viser til sivilombudsloven § 15. Vi ber om at sakens dokumenter, herunder vedleggene til kommunens søknad, blir oversendt innen samme frist.

For sivilombudet

Birthe Aspehaug Buset
avdelingssjef

Tora Fæste
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent etter gjeldende interne rutiner og har derfor ikke håndskrevet underskrift.